

dělek za uvedenou dobu nestačí. Pouhé starání se o děcko a opatrování děcka nevylučuje ještě možnost výdělečného zaměstnání. Musily by přistoupiti okolnosti další, které žalobkyni takové zaměstnání znemožňovaly. Žalobkyně uvádí, že dítě bylo nemocné. To by po případě mohla býti okolnost, pro kterou nemohla žalobkyně jíti za výdělečným zaměstnáním, bylo-li onemocnění takové, že se musila dítěti věnovati. Nižší soudy se s touto tvrzenou okolností nezabývaly, nezjistily, zda dítě bylo nemocné, jak dlouho, a zda jeho ošetření vyžadovalo takové péče, že žalobkyně, která nebyla podle § 169 obč. zák. povinna je vydati třetím osobám, nemohla se vůbec žádnému zaměstnání věnovati. Poněvadž oba rozsudky jsou v tom směru neúplné, dovolacímu soudu nelze proto rozhodnouti ve věci samé, a bylo dovolání žalovaného částečně vyhověti a podle § 510, 496 čís. 2 c. ř. s. rozhodnouti, jak se stalo.

Čís. 12132.

Prodatel motorového kola jest povinen, nevzdal-li se kupitel nároku na vydání papírů, odevzdati mu papíry (nejmě certifikát) pokud se týče je opatřiti. Neučinil-li tak, nesplnil řádně smlouvu a jest kupitel oprávněn domáhati se zrušení kupní smlouvy a náhrady nákladů na motorové kolo.

(Rozh. ze dne 24. listopadu 1932, Rv I 1413/31.)

Kupitel motorového kola domáhal se na prodávateli zrušení kupní smlouvy, vrácení kupní ceny a náhrady nákladů na motorové kolo, ježto mu žalovaný nevydal papíry, najmě certifikát. Procesní soud první stolice žalobu zamít!. Odvolací soud uznal žalobní nárok důvodem po právu. D ů v o d y: Jest zjištěno, že žalobce koupil od žalovaného motorové kolo a že žalovaný prohlásil, že listiny potřebné k motorovému kolu žalobci opatří do osmi dnů. Vzešla tudíž žalovanému povinnost, opatřiti žalobci listiny nutné k motorovému kolu. Tohoto závazku však nebylo vůbec ani třeba. Jest přisvědčiti stěžovateli, že odevzdání listin náležejících k motorovému kolu prodávatelem nemusilo býti výslovně ujednáno. Podle § 14 aut. pol. nařízení ze dne 28. dubna 1910, čís. 81 ř. zák. smí býti při jízdě po veřejných silnicích užíváno jen takových motorových kol, jež byla úředně vyzkoušena a schválena a že o schválení typu může žádati výrobce nebo jeho zástupce. Že žalobce koupil motorové kolo k jízdám po veřejných silnicích, není žalovaným popřeno a nemůže býti o tom pochybnosti. Podle § 18 cit. nař. má prodávající kupiteli motorového kola papíry k němu náležející podle § 19 cit. nař., totiž opis úředního potvrzení s předepsanými přílohami, při prodeji předati. Tyto papíry tvoří tudíž podstatnou součástku smlouvy, pokud se týče předmětu koupě. Není tudíž nutné, by předání papírů mezi stranami bylo výslovně ujednáno. Poněvadž papíry kupiteli, žalobci, prodávajícím, žalovaným, nebyly předány, jest míti za to, že smlouva nebyla řádně splněna. Žalovaný byl si této své povinnosti také jistě vědom, poněvadž z důkazů jest patrné, že opětovně slíbil žalobci opatření papírů, je však nikdy neopatřil. Měl-li však úřední certifikát

s kolem jako jeho příslušenství býti předán, což jest patrné se zřetelem na § 863 zák. obč., jest jeho nedodání posuzováti nikoliv jako nedostatek umluvené vlastnosti, nýbrž jest z toho vyvozováti, že vůbec nebylo dodáno, poněvadž podstatná součást věci kupní nebyla dodána (čís. 7441 sb. n. s.). Následkem toho byl žalobce podle § 918 obč. zák. oprávněn, by, stanově přiměřenou dodatečnou lhůtu, od smlouvy ustoupil. Jest zjištěno, že žalobce povolil přiměřenou dodatečnou lhůtu do 4. listopadu 1930, avšak i další až do podání žaloby.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Odvolací soud správně věc posoudil po stránce právní, uznáv, že žalovaný, prodáv kolo, byl povinen, ježto papíry, najmě certifikát k motorovému vozidlu nevyhnutelně náleží, neboť bez nich používati ho k jízdě nelze (§§ 18, 52 nařízení ze dne 28. dubna 1910 čís. 81 ř. zák.) a žalobce se vydání papírů nevzdal, papíry žalobci odevzdati, pokud se týče opatřiti a že, neučiniv tak, smlouvu řádně nesplnil. Ježto žalovaný neučinil tak ani v dodatečné přiměřené lhůtě, již mu žalobce podle zjištění odvolacího soudu povolil, nepochybil odvolací soud, vysloviv, že žalobní nárok na zrušení kupní smlouvy, pokud se týče na vrácení kupní ceny a náhradu nákladů na motorové kolo žalobcem vynaložených jest důvodem (§§ 918, 921, 1041 obč. z.) po právu (srovnej sb. n. s. čís. 7441). Je pravda, že se žalobce pro svůj nárok na zrušení smlouvy výslovně ustanovení § 918 a násl. obč. zák. nedovolal, ale to nebylo na překážku, jak za to má dovolatel, by onoho ustanovení nebylo použito, any skutkové předpoklady ustanovení toho byly předneseny a dány. Podřaditi spornou věc pod příslušné ustanovení zákona náleží soudu.

Čís. 12133.

Dal-li si manžel, jenž spravoval dům společný oběma manželům, při sjednání nájemní smlouvy poskytnouti zvláštní úplatu za to, že pronajal byt, učinil tak i v zastoupení své manželky a vznikl nárok na vrácení zakázané úplaty i proti ní. Nezáleží na tom, zda manžel odvedl manželce podíl na zakázané úplatě, aniž na tom, že pro přečin podle § 8 b) zákona ze dne 25. dubna 1924 čís. 80 sb. z. a n., byl odsouzen jen manžel, nikoliv i manželka.

K započtení nestačí střetnutí se vzájemných pohledávek, nýbrž jest třeba, by se ta neb ona strana započtení dovolala. Bylo-li započtení uplatněno, zruší se vzájemné pohledávky již o sobě bez soudcovského výroku a s účinky pro dobu, kdy se pohledávky střetly.

Započítací projev může se státi buď výslovně, nebo konkludentními činy.

K uplatnění započtení nároku na vrácení zakázané úplaty na nárok na zaplacení dlužné činže stačí po případě, že nájemce, požádav pronajímatele o vrácení zakázané úplaty, přestal platiti činži.

Byl-li nárok na vrácení zakázané úplaty započten na nárok na zaplacení činže již za trvání nájemní smlouvy, nemohl promlčeti podle § 20 (3) zákona o ochraně nájemců.